

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
Cc College van B&W
Cc Pers

DATUM 7 oktober 2020
ZAAKNUMMER 695838
BEHANDELD T. Leroi
DOOR
TELEFOON (035) 629 2954
UW KENMERK -
BIJLAGEN -
BETREFT Beantwoording vragen ex artikel 41 RvO fractie Hart voor
Hilversum over het woonplaatsbeginsel

Geachte dames en heren,

Op 10 september 2020 heeft de fractie van Hart voor Hilversum (HvH) vragen gesteld op basis van artikel 41 van het Reglement van Orde over het woonplaatsbeginsel en de gevolgen daarvan voor de jeugdhulp en bescherming en opvang.

Hieronder treft u de vragen en de antwoorden aan.

Vraag 1. Om het woonplaatsbeginsel te kunnen toepassen moeten gemeenten en gecertificeerde instellingen hun administratieve processen aanpassen. Het Rijk verwacht een verlichting van de administratieve lasten, onder andere omdat het gezag niet meer hoeft te worden uitgezocht. Leidt wijziging van het woonplaatsbeginsel in Hilversum tot verlichting van de administratieve lasten en daardoor tot verlichting van de financiële druk?

Antwoord:

De gemeentelijke administratie (van het Sociaal Plein) doet – via het landelijke Inlichtingenbureau – per casus een eerste controle op het woonplaatsbeginsel. Het is lastig om een schatting te geven hoeveel tijd dit per casus kost. Dit is soms maar vijf minuten en in enkele gevallen beduidend langer, ook omdat er dan toch met een andere gemeente overlegd en afgestemd moet worden wie verantwoordelijk is. Eén of twee keer per week is niet direct duidelijk wie het gezag heeft en moeten de consulenten nader onderzoek doen, bij bijvoorbeeld het gezagsregister of met de andere gemeente in overleg treden. Het is dus niet per definitie een tijdrovende activiteit. Meestal woont de gezaghebbende ouder wel in Hilversum en staat de jeugdige ingeschreven bij de gezaghebbende ouder.

Het wordt na invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022 wel iets eenvoudiger als we straks de inschrijving van de jeugdige in de Basisregistratie Personen (BRP) mogen aanhouden bij jeugdhulp (zonder verblijf). Toch is onze inschatting dat dit niet veel zal schelen voor de administratieve lasten, de kosten en de snelheid van zorg.

Het gaat in onze gemeente om een beperkt aantal gevallen van jeugdhulp (zonder verblijf) waarbij nader onderzoek noodzakelijk zal zijn.

In de meeste gevallen staat de gezaghebbende ouder van de jeugdige in Hilversum ingeschreven en hoeft geen contact te worden opgenomen met een andere gemeente.

Bij jeugdhulp met verblijf is het uitgangspunt dat de gemeente als woonplaats zal gaan gelden waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had in de zin van de Wet basisregistratie personen (BRP). De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dan dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp (met verblijf) voor deze jeugdige, ook als die de zorg elders ontvangt. Bij jeugdhulp met verblijf gaat het om een substantieel lager aantal cliënten waardoor wij ook hier geen grote tijdbesparing en efficiëntieslag verwachten.

Dat neemt niet weg dat wij het nieuwe woonplaatsbeginsel wel als een positieve ontwikkeling zien; het werk wordt er wel degelijk (iets) gemakkelijker op en een administratie barrière wordt geslecht. Wij vinden de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel duidelijker.

Vraag 2. Bent u van mening dat de verandering van het woonplaatsbeginsel leidt tot bespoediging van de te bieden jeugdzorg, omdat het gezag niet meer hoeft te worden uitgezocht?

Antwoord:

Zoals onder 1. is aangegeven verwachten wij geen grote efficiëntieslag en dus zal er door de verandering van het woonplaatsbeginsel ook geen sprake zijn van een bespoediging van de te bieden jeugdzorg. Het woonplaatsbeginsel heeft bij ons ook geen invloed op de snelheid van de inzet van zorg. Bij de aanmelding controleren de administratieve medewerkers al het woonplaatsbeginsel, nog voor de verdeling van een zaak aan de jeugdconsulent. Een passende en snelle start heeft altijd onze aandacht.

Vraag 3. Heeft u al een beeld van het veranderde aantal jeugdigen dat per 1 januari 2022 op kosten van de gemeente Hilversum jeugdzorg krijgt? Heeft u een beeld van de daarbij horende veranderende financiële situatie voor de gemeente Hilversum?

Antwoord:

Nee. Daarvoor is het nog te vroeg. Jeugdigen die nu op kosten van de gemeente Hilversum jeugdzorg (zonder verblijf) krijgen hoeven dat per 1 januari 2022 niet te krijgen. Zeker omdat het beroep op de jeugdhulp aan verandering onderhevig is en tot nu toe een stijgende lijn vertoonde. In het najaar van 2021 kan daarvoor een schatting worden opgemaakt.

Wel kunnen wij aangeven dat wij geen grote verschuivingen verwachten in de kosten door het woonplaatsbeginsel als het gaat om jeugdhulp zonder verblijf. In de meeste gevallen wonen de gezagsdragers en de jeugdige – net als nu – gewoon in Hilversum. Voor jeugdhulp met verblijf zijn de veranderingen op basis van het woonplaatsbeginsel wellicht wat groter maar ook dat is wat lastiger in te schatten. Het zal ook zo zijn dat in het ene geval Hilversum ineens verantwoordelijk blijkt te zijn op basis van dat nieuwe woonplaatsbeginsel en in het andere geval zal de verantwoordelijkheid van Hilversum juist terug gaan naar een andere gemeente. Onder de streep kan dit leiden tot bijvoorbeeld een hooguit beperkte verandering (in positieve of negatieve zin).

Vraag 4. Voor hoeveel daklozen onder de 30 jaar is Hilversum de werkelijke verblijfplaats?

Antwoord:

Dit wordt niet geregistreerd. In 2019 zijn wel 77 jongeren tussen de 16 en 27 jaar opgevangen in de jongerenopvang in Hilversum wat een goede indicatie geeft van het aantal.

Vraag 5. Welke gevolgen heeft de wijziging in het woonplaatsbeginsel voor de hulp aan dak- en thuisloze jongeren in Hilversum vanaf 18 jaar, die vaak de vrijwillige hulp waar zij vanaf die leeftijd recht op hebben, afwijzen?

Antwoord:

De ondersteuning voor dak- en thuisloze jongeren valt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), waarbij registratie in het BRP zal blijven plaatsvinden naar verblijfplaats. De wijziging van het woonplaatsbeginsel binnen de Jeugdwet heeft daar geen invloed op.

Vraag 6. Bent u bekend met dit onderzoek?

Antwoord:

Ja. Het beoogde doel van de doordecentralisatie en het woonplaatsbeginsel: Beschermd wonen (BW) cliënten moeten waar mogelijk met ondersteuning in hun eigen woonomgeving kunnen blijven, of na een passend intramuraal verblijf daar naar toe terug kunnen keren. Beschermd wonen voorzieningen die nu geconcentreerd zijn in de centrumgemeenten, moeten vaker in regiogemeenten en met meer variëteit worden ontwikkeld waardoor plekken in de centrumgemeenten kunnen worden afgebouwd in overeenstemming met de middelen die iedere gemeente krijgt. De uitstroom van BW cliënten uit de voorzieningen moet beter gespreid worden over alle gemeenten zodat de druk op sociale voorzieningen en gesubsidieerde huisvesting ook beter gespreid worden. In de regio Gooi- en Vechtstreek is de concentratie niet in Hilversum gelegen. Gooise Meren heeft verreweg de meeste BW voorzieningen (gevolgd door Hilversum en Huizen); bij ons is er dus al sprake van een regionale spreiding.

Vraag 7. Zo ja, is er zicht op het aantal cliënten dat op kosten van de gemeente Hilversum beschermd woont, zodra de wetswijziging in werking treedt?

Antwoord:

De Rijksmiddelen en de kosten voor Beschermd Wonen maken onderdeel uit van de regionale begroting Bescherming & Opvang. De kosten voor het aantal cliënten, inzake de wetswijziging, komen daarmee ook niet ten laste van Hilversum. En wanneer cliënten binnen de regio Gooi & Vechtstreek verhuizen verandert er daarmee ook niks. Op dit moment komt het sporadisch voor dat cliënten van buiten de regio gebruikmaken van onze regionale voorzieningen. In Hilversum zelf komt het tot nu toe niet voor. Ook komt het wel eens voor (circa 1 tot 2 x per jaar) dat er een inwoner uit de regio verhuist naar een (specialistische) Beschermd Wonen voorziening elders in het land.

Vraag 8. Wat zijn de financiële gevolgen voor de gemeente?

Antwoord:

Voor Hilversum zijn er geen directe financiële gevolgen, daar dit via de regionale begroting Bescherming & Opvang verloopt.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes